

Valgfag på ungdomstrinnet

Høy trivsel i valgfagene er knyttet til at valgfagene er praktiske, og at de representerer noe annet enn de 'vanlige' timene i klasserommet, viser evalueringen av valgfagene.

RAPPORT | SIST ENDRET: 12.03.2015

Tittel:

"Det tenner en gnist" - evaluering av valgfagene på ungdomstrinnet

Rapporten:

[Last ned rapporten hos OsloMet \(PDF\)](#)

Forfatter:

Marianne Dæhlen og Ingunn Marie Eriksen.

ISBN:

978-82-7894-541-4 (Nettutgave)

ISBN:

978-82-7894-540-7 (Papirutgave)

Utgiver:

NOVA

År:

2015

Hensikten med denne evalueringen er å få vite om valgfagene har bidratt til variasjon og en mer praktisk opplæring for elevene. Evalueringen er utført av NOVA på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet.

Valgfagene ser ut til å tenne en gnist

Valgfagenes styrke er antakelig ikke at de gir en direkte faglig overførbarhet til andre fag, men at motivasjonen som skapes i valgfagene kan overføres til en glede over skolen. Om valgfagene bidrar til at elevene kommer styrket ut av ungdomsskolen, kan ikke denne undersøkelsen gi svar på. Men den varme omfavnelsen fra elever, lærere og skoleledere vurderer NOVA som et godt tegn på at valgfag er noe ungdomsskolen trenger.

Praktiske og varierte

Høy trivsel i valgfagene er knyttet til at valgfagene er praktiske, og at de representerer noe annet enn de 'vanlige' timene i klasserommet. Mange elever synes at oppgavene i valgfagstimene er motiverende, og for noen elever er det likheter mellom valgfaget de har valgt og egne fritidsaktiviteter. Lærere og skoleledere er svært positive til at valgfagene har blitt gjeninnført.

Fleksibel organisering og lokal innflytelse

Samme valgfag gjennomføres på ganske ulike måter på forskjellige skoler. Inntrykket er at det er lærerne som i hovedsak har arbeidet med å utvikle de lokale læreplanene. Gjennomføringen på ulike skoler gjenspeiler i stor grad lærernes interesser og kompetanse. Dette er mulig fordi de sentrale læreplanene blir vurdert som svært generelle og åpne. Dette blir sett på som positivt av flere informanter da det åpner for stor grad av lokal frihet til å utforme innholdet ut fra lokale behov.

Knappe ressurser og stor lærerdrivkraft

Mange valgfag gjennomføres med små økonomiske og materielle ressurser og med stor lærerdrivkraft. Mange kunne tenkt seg mer penger, men de fleste opplever ikke at deres økonomiske rammer er for trange til oppfylle intensjonene med valgfagsundervisning som motiverende, praktiske og varierte. Lærernes interesse, kreativitet og engasjement ble av mange vurdert som den viktigste ressursen i den sammenhengen, og deres drivkraft ser i liten grad ut til å avhenge av hva slags ressurser og rammebetingelser skolene hadde.